

Protokoll 1/2025

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 21 januari 2025 kl. 17:10-17:20, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Emelie Stark (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Deniz Butros (V)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Elin Böhlin (M)
Anders Edin (SD)
Ashna Ibrahim (C)
Celal Altun (S) ersätter Felicia Schartner Giertha (S)
Maja Lundqvist (S) ersätter Fredrik Pettersson (S)

Ersättare

Elsa Wiberg (S)
Carl Houston (S)
Leo Müller (V)
Torbjörn Ebérus (M)
Ergün Erdal (M)
Josefine Axelsson (M)
Gabriel Kroon (SD)
Joakim Rönnbäck (L)
Maja Boström (C)

Övriga närvarande

Anna Hadenius Förvaltningschef
Monika Gerdhem Avdelningschef
Anders Kandelin Avdelningschef
Daniel Persson Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Malin Tappefur Avdelningschef
Lykke Ask Nämndsekreterare
Kerstin Thörner Nämndsekreterare
Cindy Falquet Borgarrådssekreterare
Luis Lopez Personalföreträdare
Emily Tjäder Avdelningschef
Arne Jamtrot Tjänsteman

Justerare Åsa Lindhagen, Elin Hjelmestam

Datum för justering 2025-01-22

Paragraf §8

Sekreterare Kerstin Thörner

§ 8**Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031**

Miljöförvaltningens förslag

Dnr 2024-14718

MF 2024/160

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens förslag till kemikalieplan 2025-2031.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet välkomnar att staden tar fram en ny kemikalieplan för åren 2025-2031. Vi vill dock fokusera på Stockholms stads hantering av PFAS, dessa så kallade "evighetskemikalier" är extremt svåra att bryta ner och utgör ett stort hot mot både miljö och folkhälsa. Trots att den föreslagna planen har satt upp målet att minska användningen och spridningen av dessa ämnen, ser vi inte tillräckligt tydliga åtgärder eller prioriteringar för att nå detta mål.

PFAS har under åren använts i allt från impregnering av textilier och kokkäril till släckskum vid brandövningar. Forskning visar att flera av dessa ämnen är cancerframkallande, reproduktionsstörande och skadar både djur och människor. Dessutom sprids PFAS lätt i miljön och

ackumuleras i både vatten och mark, där de kan stanna kvar under mycket lång tid. Att städa upp efter dessa utsläpp är inte bara tekniskt komplicerat utan också enormt kostsamt för staden.

Trots de uppenbara farorna ser vi hur PFAS fortsätter att spridas inom Stockholms stad, bland annat genom dagvatten och avloppsvatten. Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet anser att staden måste ta ett mycket större ansvar för att fasa ut dessa ämnen och minska deras spridning. Enligt stadens egen kemikalieplan ska upphandlingar och inköp vara fria från PFAS och liknande ämnen, men uppföljningen och genomförandet av detta mål anser vi har varit otillräckligt.

Våra partier vill se skärpt tillsyn och kontroll av verksamheter som riskerar att släppa ut PFAS i miljön, inklusive identifiering av de största utsläppskällorna. Vi ser även behovet av skarpare riktlinjer och krav vid upphandling av varor och tjänster med tydligt fokus på att eliminera PFAS. Det behövs även särskilda satsningar på att rena vatten och jord från PFAS, med hjälp av den ny och innovativ teknik och i samarbete med forskare och miljöexperter.

Av praktiska skäl och för att kunna hålla information aktuell avser förvaltningen placera en stor del av det handfasta innehållet i planen utanför det beslutade dokumentet. Det är lätt att förstå de fördelar med snabba ändringsprocesser och kortade beslutsvägar som förvaltningen eftersträvar men ledtider för politiska beslut finns för att möjliggöra granskning och ge legitimitet. Vi vill därför understryka vikten av att nämnden alltid är informerad om vad som görs i dess namn och att alla beslut eller avvägningar av politisk karaktär alltid föredras i nämnden

Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet prioriterar att alla stockholmare ska ha rätten till en giftfri miljö, detta är inte bara en fråga om folkhälsa, utan också om rättvisa och ansvar. De mest utsatta grupperna, såsom barn och kvinnor i barnafödande ålder, påverkas i högre grad av dessa ämnen.

Vi uppmanar därför Stockholms stad att höja ambitionen sitt arbete för att eliminera PFAS från stadens verksamheter och miljö.

Anders Edin (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stads nya kemikalieplan är ett viktigt initiativ för att säkra en trygg och hälsosam miljö för alla invånare.

Sverigedemokraterna ställer sig bakom ambitionen att minska farliga kemikalier i stadens verksamheter, men betonar betydelsen av konkreta åtgärder och effektiv uppföljning. För oss är det centralt att barn och unga skyddas från onödig exponering.

Globaliseringen av leverantörskedjor försvårar ofta kontrollen av produktinnehåll, vilket understryker vikten av att Stockholm stad ställer tydliga krav, särskilt på import från länder utanför EU. Leverantörer som inte garanterar säkra varor bör uteslutas.

Sverigedemokraterna vill också intensifiera samarbetet med tillsynsmyndigheter som Kemikalieinspektionen och Tullverket för att stävja fusk och snabbt kunna identifiera oseriösa aktörer.

Slutligen vill vi se tydligare uppföljning med effektiva sanktioner när regler överträds. Endast då kan vi upprätthålla respekten för stadens miljökrav och försäkra oss om att invånare i staden slipper utsättas för farliga ämnen. På så sätt värnar vi stockholmarnas hälsa, stadens ekonomi och en hållbar framtid.

Handlingar i ärendet

- MF 2024/160-2 08 2024-14718 Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031
- MF 2024/160-2.1 08 2024-14718 Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031 bilaga